

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
proxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 1. De ejus Materia, forma, & unitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

Part 2. tract. 3. cap. 1. De Sacram. in comin. 329
doctrinae sincerum affectum & defensorem merito agnosceret.

Quantum verò commodum habeant in Re-
pub. Christiana singuli, in foro tam interno,
quàm externo, ex varijs Theologorum etiam
Recentiorum Scriptis in omni quaestione studio-
sè elaboratis, vel hinc facilius aestimabis: quod
nemo prudens non maximi faciat in promptu
habere plurimos doctos & sinceros Consiliarios,
quos in qualibet sua difficultate & quaestione
convocare, & consulere possit, illosque fidos,
& nulli contententium parti addictos. Nonne
etiam ipsi passim Principes Ecclesiae, Theologos
adhuc spirantes adeoque Recentiores in unum con-
gregare, & singulorum opiniones exquirere
gaudent pro gravissimarum Causarum decisio-
ne? Hoc tanti momenti privilegium singulis
etiam privatis per Theologorum recentium diu-
turnas in omni genere elucubrationes & Scripta
communicari, non leve certè orbi Christiano
commodum & beneficium reputari debet.

CAPUT II.

De Sacramento Baptismi.

§. 1. *De eius materia, forma, & unitate.*

Baptismus definitur in Catechismo Tri-
dentini par. 2. c. 2. Sacramentum regene-
rationis per aquam in verbo. Proprium enim
Baptismi est homini primam gratiam, & vitam
spiritalem conferre, ut qui nascitur filius iræ &
mortis per peccatum originale, incipiat per Bap-
tismi gratiam renasci in sortem, & adoptionem
filio-

330 Pars 3 tract. 4. cap. 2 De Sacram. Baptismi.
filiorum Dei, juxta illam Christi sententiam
Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu
sancto, non potest introire in regnum Dei. Præceptum
tamen Baptismi suscipiendi omnibus commune
non nisi post resurrectionem suam evulgavit
Matth. ult. Euntes docere omnes gentes, baptizantes eos
in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: ita cum
communi D. Thom. quæst. 66. art. 2.

2. Ex his colligit Ecclesia materiam Baptismi
remotam à Christo constitutam esse aquam ele-
mentarem, prout usibus humanis inservire solet:
materiam verò proximam esse abluionem cor-
poris, quæ per aquam exercetur. Quod si con-
tingat aliquid horum deficere, ut vel aqua non
sit naturalis, vel non idonea ad corporis ablu-
tionem, Baptismus erit invalidus, defectu mate-
riæ à Christo requisitæ, quam supra cap. 1. §. 1.
ostendimus pertinere ad essentiam Sacramenti,
& à nullo posse immutari.

3. Hinc in ordine ad praxim, Dicendum pri-
mò, Aquam per mixtionem alterius corporis de-
sinere esse materiam Baptismi, quando in toto
mixto plus extraneæ substantiæ quam aquæ con-
tinetur: quod colligi debet ex odore, sapore,
densitate, alijsque accidentibus, quæ sensuum
experimento percipiuntur, uti habet sententia
communis cum D. Thoma quæst. 66. art. 4. Et
probat ex eo, quod inter homines tale mixtum
non soleat pro aqua usuali haberi aut usurpari,
quando autem mixtio non est adeò notabilis,
non definit aquæ nomen, & usum retinere.

Undè inferes primò, etsi non sufficit lutum, va-
lidè tamen per aquam lutosam Baptismum con-
ferri: Secundò, non sufficere aquam artificia-
lem, qualis est aqua rosacea, aut alia, quæ ex flo-
ribus aut herbis distillatur, quia magis habet flo-
ris,

ris, quàm aquæ substantiam : tertio idem dicendum de sale resoluto, de saliva, sudore, aut lachrymis : non autem de tenui cerevisia quam probabilius est aquæ naturam non amittere. Nihil proinde horum adhibendum est, nisi infantis sine Baptismo morientis necessitas cogat.

4. Dicendum secundo, Aquam accidentaliter transmutatam non esse materiam Baptismi quamdiu non est idonea ad abluendum, secus quando potest ablutioni servire. Hinc aqua in glaciem, aut nivem concreta tunc tantum potest esse idonea materia Baptismi, quando aliqua ex parte resoluta corpus humectare, & abluere potest. Quod autem aqua sit calida, colorata, aut turbida, nihil obstat valori hujus Sacramenti, quamdiu manet vera aqua, & corpori abluendo accommodata.

5. Dicendum tertio, Quoad partem corporis abluendam, Baptismum certo validum esse, si caput, pectus, vel scapulæ abluantur, cum hæc sint præcipuæ partes corporis. Verum si tantum manus aut pes abluatur, dubius est Baptismus, ac propterea extra necessitatem illicitè sic confertur. Quod si collatus sit, postea debet sub conditione repeti. Idem sentiendum de infante pelle adhuc secundinâ circumdato; vel si soli capilli abluantur, ita ut corporis pars non tangatur.

Coninc. Laym. Diana p. 5. tr. 3. resol. 1. 2. 3.
6. Sed quæstio est, quæ quantitas aquæ possit ad Baptismi valorem sufficere. Respondeo, quamlibet sufficere quæ serviat ad ablutionem sensu humano perceptibilem, ut docet hic *Hurtado disput. 1. diffc. 6. contra Suarezem, Valenc. &c.*

Dices, Qui manè si aspersit aquâ benedictâ verè dicit se hodie non lavisse; ergo ad moralem ablutionem non sufficit quævis aquæ sensibilis aspersio aut ablutio.

Respon-

Respondeo neg. consequentiam : quia affirmans in casu se non lavisse, id non intelligit de quavis morali ablutione, sed de illa in qua solent homines aquâ liberalius affusâ manus ac faciem abluere, ut ipsæ circumstantiæ significant.

7. Forma Baptismi in occidentalibus Ecclesijs hæc usurpatur : *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen.* Sumitur ex Matt. 28. *Baptizantes eos in nomine Patris, &c.* Ratio hujus institutionis est : quod cum Baptismus sit introitus in Ecclesiam Christi, oporteat in ejus susceptione expressam fidei Christianæ professionem facere per Dei unius & trini invocationem.

8. Debet in forma Baptismi persona altera à baptizante exprimi, ut appareat distinctio personarum baptizantis, & baptizandi, cum nemo à seipso baptizari possit. *c. debitum*, de Baptismo. Obesset etiam valori ommissio vocum, *In nomine Patris &c.* Ratio hujus, est Christi institutio.

9. Accidentales mutationes formæ Baptismi, etsi valorem non impediunt, administrationem illicitam reddunt, excepto necessitatis casu, v. g. si omittas, *ego*, aut transpositio fiat, *te ego baptizo.* Item, si aliqua persona transponatur, v. g. nominando Filium ante Patrem : si modica verborum interruptio fiat, aut si superflua addantur, v. g. *Ego Ioannes te baptizo in nomine Patris omnipotentis, & Filij, & Spiritus Sancti.*

10. Si dubium rationabile sit de valore collati Baptismi, repeti debet sub conditione, hæc formâ, *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine &c.* Idque locum habet, tam in dubio juris, v. g. si Doctores discrepent, an valeat Baptismus tali modo

modo collatus, quàm in dubio *facti*, si absolutè incertum sit, utrum fuerit collatus Baptismus, v.g. si infans expositus sit nullâ ipsi adjectâ schedulâ, aut signo quo Baptismus ei collatus fuerit: imò si signum illud non sit satis certum praxis hic habet ut talis sub conditione baptizetur.

II. Facilius sub conditione repetitur Baptismus in infante quàm adulto, eo quod adultus per fidem, & actum contritionis salvari possit, etiamsi Sacramentum Baptismi non acceperit.

Quæres *primò*. An moderni hæretici dum convertuntur, debeant sub conditione baptizari?

Respondeo negativè regulariter. Si tamen dubium sit, v.g. an adhibita fuerit aqua rosacea, vel an alius aquam applicuerit, alius formam protulerit, sub conditione baptizari debent.

Quæres *secundò*: An licitum sit Sacerdoti occultè baptizare filium hæretici de vita periclitantem, si dubitet an validè baptizatus fuerit, vel ad Baptismum postea suscipiendum supervicturus?

Respondeo affirmativè, imò rectè faciet, si sub specie alicujus solarij aut medicinæ præbendæ ad tale ministerium sibi aditum procuret, quantumvis parentes invitos esse cognoscat.

Quod si talis puer vel adolescens sit filius Anabaptistæ, absolutè baptizandus erit, cum illa Secta non soleat suos ante annum ætatis trigessimum baptizare, nisi aliundè constet puerum alia viâ ad Baptismum pervenisse.

In Baptismo per obstetricem collato, quid agendum sit ex præscripto Pastoralis Mechliniensis vide hic infra §. 3. num. 7.

De Baptismo in partibus Hæreticorum plures quaestiones resolvuntur infra tract. 6. quaest. 28.